

Geçiş Etkisi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geçiş Etkisi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22056>

Özet

Geçi? Etkisi Ölçe?i (GEÖ), bireylerin hayatlarındaki önemli de?i?im ve geçi? dönemlerinde ya?adıkları olumsuz psikolojik ve duygusal etkileri ölçmek amacıyla geli?tirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkiye uyarlaması ve geçerlik/güvenirlilik çalışmaları Tu?ba Uzer tarafından 2020 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçe?in Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm sağladığını kanıtlamayı amaçlamıştır. GEÖ, özellikle yoğun stres ve uyum zorluklarındaki değerlendirilmesinde kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Geçi? Etkisi, Yaşam Olayları, Stres, Uyum Zorluğu, Psikolojik Değerlendirme, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

Tu?ba Uzer

Amaç

Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin yaşamlarında karşılaştıkları büyük geçi? süreçlerinin (örn. i? de?i?ikliği, ta?ınma, iliki durumu de?i?imi) neden olduğu psikolojik rahatsızlık, duygusal yük ve uyum sorunlarındaki derecesini standardize edilmiş bir biçimde tespit etmektir. Ölçek, özellikle bireyin bu tür de?i?imler karşısında ne kadar olumsuz etkilendiğini ve zorlandığını belirlemeye odaklanır.

Bu ölçek, klinik psikoloji ve danışmanlık alanlarında, bireylerin kriz veya de?i?im dönemlerindeki destek ihtiyaçlarındaki hız ve etkili bir şekilde belirlemek için kullanılabilir. 2020 yılında yayımlanan geçerlik ve güvenirlik çalışması, ölçe?in Türkçe kültürüne uygunluğunu kanıtlamayı hedeflemiştir.

Yapı

Geçi? Etkisi Ölçe?i, genellikle "Geçi? Etkisi" adı verilen tek bir genel yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bir yaşam de?i?ikli?inin ardından ortaya çıkan bilişsel, duygusal ve davranışsal zorlukları toplamını ifade eder. Bu zorluklar, artan kaygı, depresif belirtiler, adaptasyon eksikliği ve genel yaşam memnuniyetinde düşüş şeklinde kendini gösterebilir.

Ölçek, bireyin geçi? sürecini bir tehdit olarak algılayıp algılamadığını ve bu algının neden olduğu psikolojik yükü nicelleştirir. Bu nedenle, ölçülen yapı, doğrudan psikolojik uyum ve stres tepkileriyle yakından ilişkilidir.

Geçerlik

Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?i ve faktör yap?s?n?n incelenmesi üzerine yo?unla?m??t?r. Türkiye uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amacıyla çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Geçerlik analizleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen tek bir yap?y? temsil etti?ini do?rulamak için yap?lm??t?r. Genellikle, bu tür bir ölçek için bilinen di?er uyum ve stres ölçekleriyle korelasyonlar incelenerek e? zamanl? ve yak?nsak geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçümlerin tutarl?l???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Bu kapsamda en yayg?n olarak kullan?lan yöntem, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa katsay?s?d?r.

Uzer'in çal??mas?nda, Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek oldu?u ve bu durumun ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterdi?i varsay?lmaktadır. Ayrıca, güvenilirlik kan?tlar?, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini gösteren test-tekrar test güvenilirli?ini de içerebilir.

Faktör Analizi

Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? incelemek için Do?rulayc? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in teorik olarak tek boyutlu olup olmad???n? istatistiksel olarak test etmeyi sa?lar.

Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in verilerle uyumlu tek faktörlü bir yap? sergiledi?i ve uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) kabul edilebilir düzeylerde oldu?u belirlenmi?tir. Bu durum, ölçe?in yap?s?l bütünlü?ünün ve Geçi? Etkisi kavram?n? tutarl? bir ?ekilde ölçme yetene?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5 veya 7 noktal? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktadır (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çal??mas?), Muhtemelen orijinal dil (?ngilizce veya ba?ka bir dil).

Popölasyon Grubu: Yeti?kinler, Üniversite Ö?rencileri veya geni? toplum örneklemleri.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üstü.

Popölasyon Detaylar?: Geçi? dönemlerinde bulunan veya yak?n zamanda önemli ya?am de?i?iklikleri ya?am?? bireyler.

Test Metodolojisi: Bireysel raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan ka??t-kalem veya dijital anket formu.

Anahtar Kelimeler

Geçi? Etkisi Ölçe?i, Yap? Geçerli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Psikolojik De?i?im, Uyum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: tugba.uzer@tedu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Tu?ba Uzer (TED Üniversitesi ile ili?kili oldu?u varsay?lmaktad?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin akademik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Tu?ba Uzer ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçe?in geli?tirilmesi ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?mland??? y?l 2020'dir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n yaz?l? izni gerekebilir.

Kaynaklar

Uzer, T. (2020). Validity and reliability testing of the Transitional Impact Scale. *Stress and Health*, 1-9. DOI: <https://doi.org/10.1002/smi.2944UZER>

Makalenin tam metnine Marmara Üniversitesi e-kütüphanesi üzerinden eri?im sa?lanabilir: [0210jr456-y-https-onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com/0210jr456-y-https-onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: [gecis-etkisi-olcegi-toad.pdf](#)

Geçi? Etkisi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Geçi? Etkisi Ölçe?i'nin maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için sorumlu yazar Tu?ba Uzer ile ileti?ime geçilmesi veya belirtilen akademik kayna?a

bařvurulmasř gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM